

Pro **Protidrogová komise Rady HMP**

Přítomni Ing. Radek Lacko, mjr. JUDr. Jaromír Badin, PhDr. Ivan Douša, Mgr. Jana Havlíková, Mgr. Nina Janyšková, Ing. Ivo Kačaba, MUDr. Hana Karbanová, Mgr. Sylva Majtnerová Kolářová, Mgr. Ondřej Počarovský, MUDr. Petr Popov, PaedDr. Martina Richterová Těmínová, Mgr. Tomáš Řezník, Mgr. Jan Žufníček

Omluveni Mgr. Kateřina Halfarová, pplk. PaedDr. Petr Přecechtěl, Mgr. Jindřich Vobořil

Věc Zápis z **8. jednání Protidrogové komise Rady HMP**, které se konalo dne **14. 9. 2015** od 15.00 hodin v zasedací místnosti č. 349, Nová radnice, Praha 1, Mariánské nám. 2

Zpracoval MUDr. Alena Weberová

Počet stran 6

Datum 15. 9. 2015

Jednání zahájil v 15.10 radní R. Lacko, přítomno 13 členů z 16, komise je schopna usnášet se.

Přítomní viz prezenční listina, která je součástí zápisu.

Radní Lacko informoval členy komise o pozvání hostů k projednávání bodu 3 a zároveň přítomné hosty - vrchního radu plk. Mgr. Jakuba Frydrycha, ředitele NPC SKPV PČR a MUDr. Vratislava Řeháka - přivítal. Komise hlasováním schválila přítomnost hostů.

Program jednání:

1. Schválení programu jednání a ověřovatele zápisu
2. Schválení zápisů z jednání dne 13. 7. a 10. 8. 2015
3. Projednání bezpečnostní situace v MČ Praha 4 za přítomnosti hostů
4. Rezerva finančních prostředků na rok 2015
 - Odměny za práci v komisi a sekcích v roce 2015
 - Nové kontaktní centrum (jednání PK RHMP 10. 8. 2015)
 - Rozvojové projekty – HR služby v HMP (viz Akční plán protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016)
5. Aktuální informace
 - Grantové řízení pro rok 2016 – informace o vyhlášení
 - Konference, semináře
 - Zprávy ze sekcí
 - Různé

ad 1. Schválení programu jednání a ověřovatele zápisu

Schválení programu bez námitek. Ověřovatelkou zápisu je N. Janyšková.

Hlasování v 15.12, přítomno 13 členů, pro hlasovalo 13 členů.

ad 2. Schválení zápisů z jednání dne 13. 7. a 10. 8. 2015

Schválení zápisů bez námitek.

Hlasování v 15.14, přítomno 13 členů, pro hlasovalo 13 členů.

ad 5a. Aktuální informace

- Zprávy ze sekcí - S. Majtnerová Kolářová informovala o chystané personální změně v sekci HR, která souvisí se změnou pracovních pozic v kmenových organizacích současných členů – p. Vejrycha a p. Špačka. Členství v sekci souvisí s vykonávanou činností v terénu. Změnu předloží komisi ke schválení.

ad 3. Projednání bezpečnostní situace v MČ Praha 4 za přítomnosti hostů

Radní Lacko přivítal zbývající hosty – radního MČ P4 Zdeňka Pokorného, protidrogovou koordinátorku MČ P4 Evu Junkovou, vrchního komisaře Policie ČR Praha 4 mjr. Mgr. Jana Simmerla a ředitele Městské policie Praha 4 Mgr. René Štýbra. Komise hlasováním schválila přítomnost hostů.

Radní Lacko uvedl, že inicioval jednání o situaci v Praze 4, zejména v oblasti ulice Tábořská, s cílem zlepšit situaci a prezentací odborných stanovisek nalézt obecnější řešení problému s poskytováním substituční léčby a jejím následným vnímáním veřejností. Je potřebné, aby se problém řešil ve spolupráci komunálních politiků s bezpečnostními složkami, adiktologickými službami a poskytovateli zdravotní péče. Výstupem by mohla být také zákonodárná iniciativa řešící situaci. Je potřeba najít řešení, které bude akceptovatelné i občany.

Občané z dotčené lokality si opakovaně stěžují na problémové klienty zdravotnického zařízení Remedis, s.r.o. – tedy na pohyb problémových osob a na jejich nežádoucí chování včetně aplikace drog v okolí škol v Praze 4, lokalita Tábořská ulice. (Petice občanů z MČ Praha 4 „Petice proti drogám“ byla opakovaně projednávána a situace řešena orgány hl. m. Prahy, zásadní požadavek na minimální vzdálenost 2 km od školek, škol, dětských a mládežnických zařízení, dětských hřišť a sportovišť a zakotvení této skutečnosti v zákonné listině ČR. Při jednání ZHMP v dubnu 2014 tehdejší radní M. Dlouhý sdělil, že Institut pro rozvoj města zpracoval studii, aby existovalo substituční centrum, které je 2 km od školského zařízení. „Ovšem lokalit je málo. Jedna lokalita je Letiště Ruzyně, druhá lokalita je Malešická spalovna, třetí lokalita je Klánovický les a čtvrtá lokalita je u Lahovic. Z toho jasně plyne, že požadavky nejsou splnitelné tak, jak jsou zadány petenty. V petici dokonce není napsáno, že se jedná o školy, ale je tam napsáno i o dětská a sportovní zařízení. Ta tady ani nebyla zadána. Je jasné, že požadavky bohužel v Praze jako hustě obydlené oblasti nejsou splnitelné.“ Zastupitelstvo HMP přijalo dne 24. 4. 2014 k petici předložené k projednání předsedou kontrolního výboru Petrem Dolínkem usnesení číslo 38/54).

Za Městskou část Praha 4 (dále MČ P4) vystoupil radní Pokorný, který řeší situaci na základě dopisu senátorky prof. MUDr. Evy Sykové, DrSc., která od října 2012 zastupuje občany Prahy 4 v Senátu PČR a zaměřuje se zejména na politiku v oblasti vědy a vzdělávání, životního prostředí, zdravotnictví a sociální péče. Dopis senátorky Sykové adresovaný řediteli NPC SKPV PČR plk. J. Frydrychovi (v kopii odeslaný i představitelům hl. m. Prahy a Městské části P4) reaguje na podnět Bytového družstva DUO z Prahy 4.

Zástupce Městské policie hl. m. Prahy (dále MP) R. Štýbr, ředitel Obvodního ředitelství MP Praha 4, sdělil, že sídlo policie je cca 150 m od dotčené lokality a že za poslední rok je situace stabilní, nedochází k nárůstu pouliční kriminality, narušování místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s danou problematikou a stav je poměrně uspokojivý na rozdíl od situace před 3-4 lety, kdy se zde srocovaly problémové osoby.

Strážníci z Obvodního ředitelství MP Praha 4 zajišťují kromě jiných úkolů i sběr injekčního materiálu a jeho předávání k odborné likvidaci do Thomayerovy nemocnice. Třetina až polovina sebraného

množství se nalézá v přilehlé lokalitě zdravotnického zařízení Remedis. Statistika sběru 2013 – celkem 1056, 449 v lokalitě; 2014 – celkem 1958, 1156 v lokalitě; do 9/2015 – celkem 1035, 362 v lokalitě. V předmětné lokalitě a nejbližším okolí zajišťuje hlídka strážníků dodržování místních záležitostí veřejného pořádku, i přesto aplikaci návykové látky na veřejném prostranství odhalí velmi zřídka.

Radní Lacko se dotázal, zda je správné, aby policie sbírala stříkačky a jehly. R. Štýbr považuje toto opatření za správné, než aby sběr prováděli sami občané, protože strážníci MP jsou odborně vyškoleni, mají ochranné pomůcky a mohou zajistit bezpečné sebrání a následnou likvidaci. Jedná se o zajištění bezpečí a ochranu občanů.

Za Policii České republiky (dále PČR) Praha 4 vystoupil J. Simmerl, který sdělil, že před 2 lety byla situace daleko závažnější, a proto nechápe, proč se řeší nyní. V dotčené lokalitě nevidí žádný závažný problém, dnes osobně prohlédl lokality zmiňované v dopise bytového družstva.

Člen komise J. Badin (zástupce PČR) doplnil předchozí sdělení informací o strategii boje s drogovou kriminalitou, kterou se řídí Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy. Odhození injekčního materiálu není trestným činem, pouze přestupkem - jako odhození cigarety. Samotné brání drogy není trestným činem - stejně jako sebevražda. V úzké spolupráci si policie (PČR a MP) vyměňují informace, a brání tím vzniku nových drogových scén. Petice byly hlavně v minulosti, nyní se další podnět z Prahy 4 dostal do rukou senátorky Sykové.

Doporučení občanům: nejefektivnější je oznamovat problémy s toxikomany na linku 158 nebo 156. Sepisování peticí je zdlouhavé a nepřináší kýžený efekt.

Radní MČ P4 Z. Pokorný doplnil informaci ke sběru materiálu statistikou organizace PROGRESSIVE, o.p.s. (1358 setů při výměně, nález 146).

MUDr. Řehák představil zdravotnické zařízení Remedis, s.r.o. – jedná se o multioborové zdravotnické zařízení, které poskytuje zdravotní péči v oborech vnitřní lékařství, všeobecné praktické lékařství, gastroenterologie, diabetologie, gynekologie, psychiatrie, klinická psychologie, adiktologie, RTG, chirurgie aj. Z vlastní interní specializace a zájmu o infekční onemocnění a onemocnění jater vychází péče o nemocné s hepatitidami typu B a C (žloutenka typu B a C) a v té souvislosti i snaha o řešení problematiky těch, kteří jsou závislí (cca 10 % pacientů Remedisu jsou bývalí či aktuálně závislí). Substituční léčba byla zavedena zejména kvůli stabilizaci nemocných před léčbou jaterních infekcí, dalším drogově závislým poskytuje zařízení standardní somatickou léčbu. Zařízení funguje v místě více než 10 let, dočasné problémy nastaly až cca před 3 lety, kdy se do ordinace v ulici Na Pankráci přestěhoval psychiatr dr. Sikora, který poskytoval substituční léčbu bez dalších doprovodných intervencí v podstatě nekontrolovaně, po náhlém přerušení praxe se část jeho klientely a navázané osoby dočasně stáhly k Remedisu do Nuslí. Situace se následně během několika týdnů v místě zklidnila a dále nevybočuje z mezí srovnatelných s jinými částmi města.

Majitelka agentury z Vladimírový ulice paní Podušková dlouhodobě organizuje diskreditační kampaň proti zdravotnickému zařízení Remedis s velkou medializací problému, došlo též k výpovědi z nájmu MČ P4 zdůvodněné opožděnou platbou nájmného, jednalo se o administrativní pochybení způsobené objektivně vzniklou situací – těžké zranění účetní -, kdy soud rozhodl plně ve prospěch zdravotnického zařízení s tím, že konstatoval, že MČ Praha 4 při výpovědi jednala v rozporu s dobrými mravy. Obecně dochází v Nuslích k výskytu problémových osob podobně jako v jiných částech města, tyto však nejsou klienty zdravotnického zařízení.

Radní Lacko se dotázal MUDr. Řeháka, proč se prostředky určené k substituci užívají injekčně. MUDr. Řehák uvedl, že do zařízení obvykle přicházejí pacienti s již rozvinutou injekční závislostí z důvodu somatické komplikace, se kterou jsou dále léčeni. Dále uvedl, že své pacienty převádějí z injekční aplikace na perorální a že situaci s problémovým injekčním užíváním ve městě naopak zlepšují. Zdravotnické zařízení má zpracována pravidla, postupy a individuální plány pro jednotlivé pacienty a situace. Podávání substitute pacientům je důsledně kontrolované. Porušení pravidel má za následek vyřazení z programu. V České republice je více než 40 tisíc problémových uživatelů drog, z nichž asi třetina je v hl. m. Praze. Dostupnost specifických služeb je omezená, ačkoliv tyto snižují negativní dopady užívání drog na veřejnost.

V 16:05 předal radní Lacko řízení jednání N. Janyškové a z pracovních důvodů odešel. Přítomno 12 členů komise, komise je schopna usnášet se.

M. Richterová Těmínová považuje umístění zdravotnického zařízení pro substituční léčbu v blízkosti MP a PČR za příklad dobré praxe, takto to funguje i na mnoha místech v zahraničí. Množství vyměněných stříkaček je v Praze za rok cca 2 miliony.

V další diskusi se probírala historie drogové scény a mnohaleté zkušenosti s poskytováním služeb. I. Douba zmínil vlastní zkušenosti se zmírňováním odporu občanů vůči umístění služby, hodně záleží na dobré komunikaci a zajišťování pořádku a bezpečí v okolí.

N. Janyšková apeluje na práci sekce komunitního bezpečí.

P. Popov, primář Kliniky adiktologie 1. LF UK v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, sdělil vlastní zkušenost s iniciováním odporu občanů proti klinice v Apolinářské ulici, která zde sídlí již 96 let, kvůli blízkosti mateřské školy původně zřízené nemocnicí. Zmínil též dramatický pokles počtu AT ordinací – de facto rozpad sítě – a uvedl příklad ze zahraničí, kde existuje podávání substituce v lékárnách.

Ředitel Národní protidrogové centrály SKPV PČR plk. J. Frydrych zmínil nuselský heroinový problém z 90. let, nastavení substituční léčby buprenorfiny považuje za špatné, není ošetřeno ani předprodávání léků, ani křížové předepisování, ani předepisování nadměrných množství přípravku. Subutexový trh v Praze se skládá z řádných pacientů, problémových uživatelů opiátů na Subutexu přeprodávaném pacienty a skupinou uživatelů, pro které jsou buprenorfiny primární drogou. V důsledku neřádné praxe některých lékařů vznikl další segment nelegálního drogového trhu. Střední odhady problémového užívání pro Prahu hovoří o cca 5 000 osobách z celkového odhadovaného počtu problémových uživatelů Subutexu v ČR.

M. Richterová Těmínová uvedla, že pro preskripci vítá, že se předepsaná látka nebude zneužívat (např. Suboxon). Problémem zatím zůstává úhrada léčby Suboxonem ze zdravotního pojištění. Dalším možným zlepšením situace opakovaně vznikající kolem kontaktních či substitučních center je vznik dalších – nízkokapacitních - center, a tím zmenšení zátěže pro každou jednotlivou lokalitu.

MUDr. Řehák by uvítal zpřísnění pravidel a omezení preskripce substitučních látek v některých zdravotnických zařízeních, zejména tak, aby se nejednalo o pouhou nekontrolovanou preskripci, ale o komplexně poskytované služby.

J. Frydrych doplnil, že od roku 2007 se 15 % kapacit kriminální policie v Praze věnuje subutexové scéně. Paní senátorce Sykové zpracoval odpověď, ve které zasazuje aktuální aplikační praxi buprenorfinové substituce v Praze do aktuálního právního rámce s návrhy na opatření kontrolního, regulačního a legislativního charakteru.

Radní MČ P4 Z. Pokorný účast na jednání komise vnímá jako vstřícný krok členů komise a přizvaných odborníků, kteří chtějí věc řešit. Využije jednotlivé nabídky pomoci, které po ukončení projednávaného tématu dostal.

Závěry a úkoly:

- Situace v hlavním městě Praze vyžaduje budování malých kontaktních a poradenských středisek a substitučních center. Při jejich budování je třeba pečlivě volit lokalitu ve spolupráci se zástupci samosprávy, ale při zachování odborných adiktologických potřeb. Požadavek dvou kilometrů od škol a školských zařízení a hřišť je v hl. m. Praze naprosto nereálný vzhledem k hustotě osídlení, a tím i počtu zmiňovaných institucí. Kumulovat adiktologické služby na pár okrajových místech města není racionální řešení.
- Je třeba hledat legislativní cesty k možnosti budovat aplikační místnosti jako řešení situace, kdy si závislí uživatelé aplikují drogy na veřejnosti.
- Pomocí v řešení nelehké situace by bylo rozšíření terénních programů.
- Pro zlepšení pocitu bezpečí je potřeba zintenzivnit dohled policejních složek.
- Zaměstnání komunitních pracovníků při adiktologických službách, jejichž úkolem je komunikace s veřejností i policií, by také bylo jedním z možných efektivních řešení.

V souvislosti s projednáváním petice se Protidrogová komise RHMP zabývala dlouholetým problémem, který se týká preskripce substitučních preparátů a jejich úniky na nelegální drogový trh. Diskuse k nesprávné preskripční a kontrolní praxi probíhá již několik let, zejména v souvislosti se vznikem lokalit s vysokou koncentrací uživatelů přímo vázaných na výdej těchto léků.

Vnímáme tento problém jako velmi závažný a chceme se mu ve spolupráci s adiktologickými službami, Národní protidrogovou centrálou, Policií ČR a Společností pro návykové nemoci J. E. Purkyně intenzivně věnovat a iniciovat vznik zákonných opatření, která by vedla k přehlednějšímu systému a přísnějším pravidlům substituční léčby tak, aby odpovídala přijatým standardům.

ad 4. Rezerva finančních prostředků na rok 2015

- Odměny za práci v komisi a sekcích v roce 2015 – N. Janyšková připomněla nutnost předat urychleně vyplněné dotazníky k odměnám i DPP a vedoucí sekcí upozornila na termín předání návrhů na odměny členům jednotlivých sekcí. Návrhy budou hromadě zpracovány odborem a v případě, že navrhovaná částka převyšuje 20 tis. Kč, bude opět uzavřena DPP.

- Nové kontaktní centrum (dále KC, jednání PK RHMP 10. 8. 2015) – N. Janyšková upozornila, že nové KC se do konce roku nepodaří realizovat, nestačí se projít procesem zřizování prostřednictvím veřejné zakázky, navrhuje přesun peněz plánovaných na provoz centra do dalšího roku, případně část rezervy použít na nákup HR materiálu a zaplacení komunitních pracovníků. O. Počarovský se domnívá, že Rada HMP měla vypsát výběrové řízení v souladu se schválenou strategií a akčním plánem na rok 2015.

M. Richterovalá Těmínová uvedla, že podmínkou pro otevření KC je zajištění místa provozování. Toto ale v realitě HMP není otázkou odbornou, ale otázkou politickou.

Usnesení:

Protidrogová komise Rady HMP žádá radního Lacka o zajištění vhodných prostor v souladu s Protidrogovou politikou hlavního města Prahy na období 2014 až 2020 a Akčním plánem protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016, aby mohlo vzniknout kontaktní a poradenské centrum, jehož provoz bude podpořen v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb na rok 2016.

Hlasování v 17.30, celkem přítomno 12 členů, pro hlasovalo 12 členů.

ad 5b. Aktuální informace

- Grantové řízení pro rok 2016 – informace o vyhlášení

Grantové programy jsou zveřejněny na úřední desce i na webu oddělení prevence.

J. Havlíková upozornila na změnu ve lhůtě podání žádostí pro Grantový program hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních na rok 2016, nově je omezen i počátek podávání žádostí - počátek lhůty pro podávání žádostí o grant do podatelny je 15. 10. 2015, konec lhůty je 30. 10. 2015.

Příjem žádostí v Grantovém programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb i pro oblast adiktologických služeb pro městské části pro rok 2016 je do 30. 10. 2015.

V 17.35 odešla S. Majtnerová Kolářová, přítomno 11 člen, komise je schopna usnášet se.

- **Konference a semináře v roce 2015 (doplňujte další):**

Seminář k psaní projektů primární prevence – určeno pro školská zařízení /ZSP J. Havlíková/	16. 9. 2015	MHMP – Velká zasedací místnost, Mariánské nám. 2, Praha 1
---	-------------	---

Seminář k psaní projektů primární prevence – určeno pro učňovské školství /ZSP J. Havlíková/	16. 9. 2015	MHMP – Velká zasedací místnost, Mariánské nám. 2, Praha 1 (odpolední část)
Seminář k psaní projektů – určeno pro protidrogové koordinátory /ZSP N. Janyšková/	22. 9. 2015	ZSP MHMP Charvátova 145, Praha 1
Konference Úzdava a drogy /SANANIM/	15. – 16. 10.	Palác Charitas – P2, Karlovo nám. 5
Konference Primární prevence rizikového chování /Klinika adiktologie/	9. – 10. 11.	Prostory MHMP – P1, Mariánské nám. 2
Konference Drogové závislosti – násilníci a oběti /SANANIM/	26. - 27. 11.	Emauzský klášter, Vyšehradská 49/320, Praha 2

Jednání bylo ukončeno v 17:45 hod.

Zápis ověřila:

.....
 Mgr. Nina Janyšková
 členka PK RHMP, krajská protidrogová koordinátorka

.....
 Ing. Radek Lacko
 předseda PK RHMP